

7. Богдан Т. П. Стабілізаційна бюджетно-податкова політика та особливості її застосування в Україні / Т. П. Богдан, І. В. Богдан // Фінанси України. – 2012. – № 7. – С. 3–16.
8. Гальчинський А. С. Кризи і цикли світового розвитку / Гальчинський А. С. – К. : АДЕФ – Україна, 2009. – 480 с.
9. Сорос Дж. Первая волна мирового финансового кризиса. Промежуточные итоги. Новая парадигма финансовых рынков / Сорос Дж. – М. : Манн, Иванов и Фербер, 2010.
10. Голоядова Т. О. Проблеми сучасного стану світової фінансової системи та її вплив на фінансово-економічний розвиток України / Т. Голоядова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2013. – № 5. – С. 68–70.
11. Чухно А. Сучасна фінансово-економічна криза: природа, шляхи і методи її подолання / А. Чухно // Економіка України. – 2010. – №1. – С. 4–18.
12. Про Державний бюджет України на 2014 рік [Електронний ресурс] : Закон України від 16.01.2014 р. № 719-VII. Остання редакція від 27.03.2014 р. / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/719-18>

УДК 339.97

Н. А. Навроцька, кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародної економіки
Академії митної служби України

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВПЛИВУ ГЛОБАЛЬНИХ ДЕТЕРМІНАНТ

Аналізуються можливі сценарії розвитку економіки України в умовах глобалізації, перспективи та потенційні загрози в межах наведених сценаріїв. Визначаються концептуальні напрямки національної інвестиційної стратегії України на основі комбінування базисних складових кожного з наведених сценаріїв на основі їх взаємодоповнення та сполучення з урахуванням економічних інтересів України в глобальній економіці.

Анализируются возможные сценарии развития экономики Украины в условиях глобализации, перспективы и потенциальные угрозы в рамках рассмотренных сценариев. Определяются концептуальные направления национальной инвестиционной стратегии Украины на основе комбинирования базисных составляющих каждого из приведенных сценариев на основе их взаимодополнения и сочетания с учетом экономических интересов Украины в глобальной экономике.

Possible scenarios for the development of economy of Ukraine in the context of globalization are analyzed. Prospects of economic development and potential threats within the above scenarios are considered. Conceptual directions of the national investment strategy of Ukraine on the basis of combining complementary and the combination of the basic components of these scenarios, considering the economic interests of Ukraine in the global economy have been described.

Ключові слова. Національна інвестиційна стратегія, глобалізація, сценарії розвитку економіки, інерція, модернізація, мобілізація, технологічні уклади, технологічні платформи, ТНК, структура економіки, нагромадження і заощадження.

© Н. А. Навроцька, 2014

Вступ. Масштабні детермінанти зовнішнього впливу, які набувають глобального характеру, впливають на процеси розвитку національних економік: більшою мірою на країни з перехідною економікою і меншою мірою на економічно розвинені країни. Найбільш відчутний тиск детермінант світового розвитку відчувається в національних інвестиційних процесах, що змусило багато держав внести корективи в інвестиційну політику, врахувати вплив глобальних детермінант під час розробки довгострокових інвестиційних стратегій.

Інтеграція України до світогосподарських процесів актуалізує питання розробки інвестиційної стратегії країни. Така стратегія, на наш погляд, повинна виходити з доцільного й обґрунтованого використання внутрішніх та іноземних фінансових ресурсів у національному господарстві, головними критеріями залучення яких повинні стати економічна ефективність та забезпечення зростання конкурентоспроможності українських товарів і послуг на світових ринках.

Постановка завдання. Проблеми, які пов'язані з національними економічними та інвестиційними стратегіями та їх розвитком у глобальному середовищі, є предметом дослідження зарубіжних і вітчизняних фахівців, зокрема Р. Акоффа, О. Амоші, Є. Бойко, В. Будкіна, В. Гейця, М. Герасимчука, Ю. Макогона, А. Мокія, Д. Лук'яненка, З. Луцишин, С. Писаренко, М. Портера, В. Федоренка, А. Чандлера та ін. Але в умовах швидких змін глобального середовища спрямованість, зміст і характер інвестиційних процесів також набуває істотної динаміки, що формує нові підходи до національної інвестиційної політики, потребує знаходження оптимальних параметрів національних інвестиційних стратегій. З огляду на це метою статті є визначення концептуальних положень національної інвестиційної стратегії України в умовах посилення глобальних впливів.

Результати дослідження. В умовах глобалізації підвищилося значення більш повного врахування основних напрямків трансформації глобальної економіки під час розробки науково обґрунтованої державної стратегії розвитку інвестиційного процесу. У даному зв'язку інвестиційну стратегію України можна визначити як розраховану на довгострокову перспективу концепцію розвитку інвестиційного сектора країни, що визначає мету й методи залучення та використання внутрішніх і зовнішніх інвестиційних ресурсів в умовах прискорення глобалізації інвестиційного простору, зосередження світових інвестиційних потоків на глобалізаційних напрямках розвитку світового господарства.

Специфіка стратегії інвестиційного процесу визначається моделлю розвитку економіки. З певною часткою умовності можна виділити три можливих варіанти розвитку економіки України.

Перший варіант можна назвати "інерція", в його межах відтворено нинішню структуру економіки з вираженою перевагою сировинних секторів та секторів, що випускають продукцію з низьким ступенем обробки; збережено надмірну залежність від світових цін на продукцію металургійного та хімічного виробництва, відсутність інвестицій у суспільну інфраструктуру й житлове будівництво.

Другий варіант можна охарактеризувати як "мобілізація". Даний сценарій передбачає побудову на базі сировинних секторів промислових кластерів, що включають спектр пов'язаних виробництв із різною часткою доданої вартості; буде збережено залежність від експорту продукції сировинних галузей та збільшення інвестування в суспільну інфраструктуру й житлове будівництво.

Третій варіант – "модернізація", в межах якого передбачається розвиток сучасних наукомістких виробництв; масштабні реформи у сфері управління й ринкових відносин; розвиток інституціонального середовища, в тому числі об'єктів суспільної інфраструктури; гармонійна диверсифікованість економіки.

Скоріше за все, в чистому вигляді жодний з даних сценаріїв розвитку не може бути реалізований у сучасних економічних умовах України. Однак комбінування базисних складових кожного з наведених сценаріїв на основі їх взаємодоповнення та сполучення з урахуванням економічних інтересів України могло б стати стрижнем і головним вектором національної інвестиційної стратегії. Наприклад, ефективна експлуатація природних ресурсів може забезпечити інвестиційними ресурсами розвиток середньо- та високотехнологічних секторів, що вплине на конкурентоспроможність української економіки та, у свою чергу, може стимулювати завершення інституційних реформ і перетворення України в одного з основних постачальників на світовому ринку інтелектуальної продукції.

Відсутність послідовної інвестиційної політики в минулі роки свідчить про те, що в Україні реалізовувався сценарій розвитку “інерція”. У той же час зростання в сировинних галузях набагато перевищувало середні темпи в країні, а доходи від сировинного експорту служили локомотивом для швидкого зростання інших галузей (машинобудування, будівництва, торгівлі), що відповідає ознакам можливого переходу до сценарію “мобілізація”.

Істотні проблеми для подальшого розвитку сценарію “мобілізація” в Україні виникають у зв’язку з подальшим технологічним розвитком країн світу. Дуже змінюється ситуація на металургійному ринку не на користь для українських виробників. А саме Китай, світовий лідер у металургії, успішно завершує модернізацію власних металургійних підприємств, що може відчутно вплинути на світовий ринок металургійної продукції.

Значна небезпека для України виникає у зв’язку зі змінами в найбільш розвинених країнах світу домінуючих технологічних укладів (ТУ). Розвиток технологій 6-го ТУ, поява нових матеріалів, розвиток фондо-, енерго- і працеозаощадження зумовлять радикальне оновлення видобувної, енергетичної, металургійної та хімічної галузей, що може призвести до закриття ряду існуючих виробництв. Зазначені напрямки технологічного розвитку можуть вплинути на основні галузі української економіки [1].

В умовах слабкої інноваційної активності в Україні неконкурентними можуть стати не тільки основні експортоорієнтовані галузі, але й ті, що нині становлять предмет національної гордості: ракетно-космічна, авіаційна, електротехнічна, верстатно- і приладобудівна. За відсутності технологій шостого ТУ українська продукція цих галузей може виявитися непотрібною на тлі принципів нових технологічних новацій розвинених країн світу [1; 2].

Зараз в Україні домінують третій (60 %) і четвертий (40 %) технологічні уклади [3]. Традиційні галузі цих укладів дійшли до межі своїх можливостей, і тому просте відтворення існуючої технологічної бази не дозволить забезпечувати країні стає економічне зростання на довгострокову перспективу [4].

Істотним фактором, що сприяв збереженню багатоукладності економіки України, стала сприятлива цінова кон’юнктура на світових ринках на продукцію експортних галузей. Це дозволило використовувати технології третього укладу для одержання валюти, що витрачалася на закупівлю продукції четвертого та п’ятого укладів за кордоном. Такий підхід був дешевший, ніж варіант розвитку власних підприємств більш високих технологічних укладів. Звичайно, в Україні спостерігаються елементи й навіть цілі системи п’ятого укладу (наприклад, Інтернет або мобільний зв’язок), але лише як закордонні технології.

У даному зв’язку перед наукою, промисловістю і підприємництвом ставиться дуже складне завдання – увійти протягом найближчого десятиліття в коло держав із шостим технологічним укладом, переступивши п’ятий. Такий перехід вимагає колосальної мобілізації національних ресурсів. У свій час Південна Корея ціною соціальних обмежень стала одним з лідерів п’ятого ТУ. Для України найважливіший нині пошук механізмів адаптації національної економіки до нових технологічних цілей. Разом з тим уже склалися передумови певної переорієнтації пріоритетів держави, бізнесу й громадянського суспільства в напрям-

---

ку активізації інноваційної діяльності. Цьому сприяла поява декількох факторів. Так, присутність на внутрішньому ринку імпортової продукції змінила стандарти споживчого та інвестиційного попиту, наблизилася їх до рівня розвинених країн. Конкурентоспроможність товарів і послуг українських підприємств за рахунок низьких цін перестала відігравати роль достатньої умови для збереження їхньої позиції не тільки на зовнішньому, але й на внутрішньому ринку. Крім того, залучення України до процесів глобалізації, реалізований державою комплекс заходів щодо приєднання до СОТ змусили вітчизняні компанії шукати самостійні рішення й заходи, що дозволяють їм існувати в умовах гострої міжнародної конкуренції.

Дані обставини поставили бізнес перед необхідністю активізувати пошук перспективних технологій для реалізації національних конкурентних переваг у рамках глобальної конкуренції. Визнання доцільності інноваційного інвестування, стимулювання державою структурних змін, загальне поліпшення інвестиційного клімату й правової бази, у тому числі щодо регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності, декларовані українським урядом у програмах розвитку науки й освіти, дають підстави інвесторам високотехнологічних проєктів розширити зону своїх інтересів на українському ринку. У 2012 р. було прийнято низку законів щодо посилення фіскальних механізмів стимулювання інвестиційної діяльності. Зокрема, Законом України “Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць” [5] визначено основи державної політики в інвестиційній сфері протягом 2013–2032 рр. щодо стимулювання залучення інвестицій у пріоритетні галузі економіки, критерії надання державної підтримки. Для реалізації положень цього закону внесено зміни до Податкового та Митного кодексів України.

Аналіз тенденцій розвитку науки й технології в Україні й за кордоном показує, що переведення економіки на інноваційний шлях розвитку можливий лише за умови комплексного підходу до реформування науково-технічної сфери по всій довжині логічного ланцюжка: від фундаментальних досліджень до виробництва наукомісткої продукції та виходу з нею на світовий ринок. Отже, цей процес повинен пройти стадію розвитку інноваційної інфраструктури, модернізації промисловості, реалізації національних конкурентних переваг і, нарешті, створення національної інноваційної системи, здатної забезпечити ефективну комерціалізацію знань.

Важливим моментом інноваційного інвестування може бути запозичення західних технологій. Завдання запозичення простіше й пов'язане з меншими витратами, ніж розробка власних інновацій. Широкомасштабне впровадження більш ефективних технологій, які вже створені в країнах – технологічних лідерах, надає унікальний шанс на наближення до технологічного рівня розвинутих країн світу.

Значний інтерес в умовах інноваційної модернізації національних економік становить така форма виробничої інфраструктури, як технологічна платформа. Технологічні платформи являють собою майданчики, які поєднують зацікавлених учасників інноваційного, виробничого та інвестиційного сегментів економіки. Технологічні платформи створюються в ключових секторах інноваційного розвитку та існують як добровільні об'єднання гравців, побудовані на основі ініціативи “знизу” [6]. Технологічні платформи успішно зарекомендували себе як форму міжнародного співробітництва, що особливо цікава для країн з перехідною економікою, оскільки дозволяє максимально ефективно використовувати наявний, іноді досить потужний інноваційний і виробничий потенціал, а також переваги міжнародної науково-технічної та фінансової кооперації [7]. В Україні зареєстрована поки що тільки одна технологічна платформа (в галузі агротехнологій), але існують перспективи для їх розвитку в інших галузях.

Подальший технологічний розвиток України в умовах глобальних впливів потребує від української економіки розвитку нових галузей спеціалізації. Україна, в якій робоча сила

коштує дорожче, ніж у країнах Південно-Східної Азії, не може розраховувати на спеціалізацію в кінцевих ланках виробничого процесу, наприклад у складальних виробництвах, оскільки саме вони зазвичай найбільш трудомісткі. Тому треба шукати власну спеціалізацію у виробництві товарів більш високої якості: виробляти компоненти або проміжні вироби, а також брати участь у проектуванні продукції, тобто спеціалізуватися на тих стадіях, де можуть бути задіяні переваги української робочої сили, особливо у сфері НДДКР. Тут цікава стратегія розвитку Індії, в якій основним двигуном розвитку країни є експортоорієнтовані галузі офшорних послуг: програмування, бухгалтерський облік, медичні послуги тощо, в яких середні темпи зростання виробництва в останні 30 років становили 7,5 % на рік, а зайнятість – 3,6 % на рік [8]. В Україні є потенційні порівняльні переваги для розвитку цієї сфери, але треба знайти свою власну нішу.

Важливою складовою інвестиційної стратегії, з огляду на нинішню структуру економіки України, повинна стати галузева диверсифікація. У публікаціях Р. Хаусманна [9] досліджено можливості диверсифікації економік і доведено, що диверсифікація рідко здійснюється шляхом переміщення вгору по вертикальних виробничих ланцюжках. Тобто, якщо країна вирощує какао-боби, то природним напрямком диверсифікованості для неї буде не виробництво шоколаду, а, наприклад, вирощування кави чи бананів. На практиці диверсифікованість економіки відбувається в напрямку товарів зі схожими вимогами до ресурсів, обладнання, людського капіталу та інституціонального середовища.

З огляду на структуру економіки України вертикальна диверсифікація більшості галузей ускладнена або неможлива. Тому при сформованій структурі економіки слід шукати інструменти стимулювання інвестицій у виробництві, де можна здійснювати вертикальну диверсифікованість, а також виробництва, які не входять у сформовані виробничі агломерації. Подібні інвестиції пов'язані з великим ризиком у зв'язку з невизначеністю майбутнього комерційного результату. Саме тому виникає необхідність розвитку державних інститутів, які б стимулювали гармонійну диверсифікацію економіки з орієнтацією на підвищення продуктивності виробництва, інноваційності та ступеня обробки продукції, підтримували гнучкість економічної структури України та державних і приватних інститутів, які б забезпечували роботу підприємств у нових секторах на українському та глобальному ринках.

Численні дослідження інвестиційного клімату в Україні показують, що такого роду інститути в нашій країні якщо й існують, то перебувають у зародковому стані. Тому важливим кроком має стати формування інституціонального середовища, що стимулює інновації та диверсифікацію економіки.

Одне із центральних місць в інвестиційній стратегії повинен займати розвиток транснаціональних корпорацій. Інтерес до ТНК пояснюється зростанням їхньої ролі у світовій економіці. Світовий досвід показує, що ТНК являють собою найважливішу економічну структуру, котра додає імпульс розвитку економічним, у тому числі інвестиційним, процесам у США, Західній Європі, Японії, Південній Кореї та багатьох інших країнах.

Разом з тим шлях зміцнення позицій ТНК і їхнього розвитку в різних країнах був своєрідним. У багатьох країнах, таких, наприклад, як Німеччина, Італія, Японія, Південна Корея, стратегічне державне управління процесом формування великого корпоративного капіталу, що переріс у транснаціональний, прискорило промислову реструктуризацію й модернізацію. Індикативне планування стало невід'ємною частиною реалізації інвестиційної стратегії розвитку багатьох країн світу.

У 90-ті рр. минулого сторіччя Україна пройшла етап приватизації та дроблення виробництва. До кінця минулого й, особливо, на початку нинішнього століття в українській

економіці стали відбуватися процеси, що свідчать про появу й зростання інтересу спочатку до концентрації капіталу, а потім і до фінансово-промислової консолідації. Аналіз досвіду транснаціоналізації, що відбувалась у розвинених країнах, і перенесення окремих її аспектів на українську дійсність дозволяють зробити висновок, що транснаціоналізація економічної діяльності провідних корпорацій України може стати найважливішою передумовою входження нашої країни в сучасну світогосподарську систему.

Незважаючи на низьку капіталізацію компаній і вразливість експортної спеціалізації, українське підприємництво шукає нові форми активізації зовнішньоекономічної діяльності, можливості участі в процесах транснаціоналізації на тих напрямках, де це можливо й доцільно. Тому актуалізується розробка науково обґрунтованої стратегії транснаціоналізації українських компаній, як частини загальної стратегії розвитку інвестиційного сектора країни.

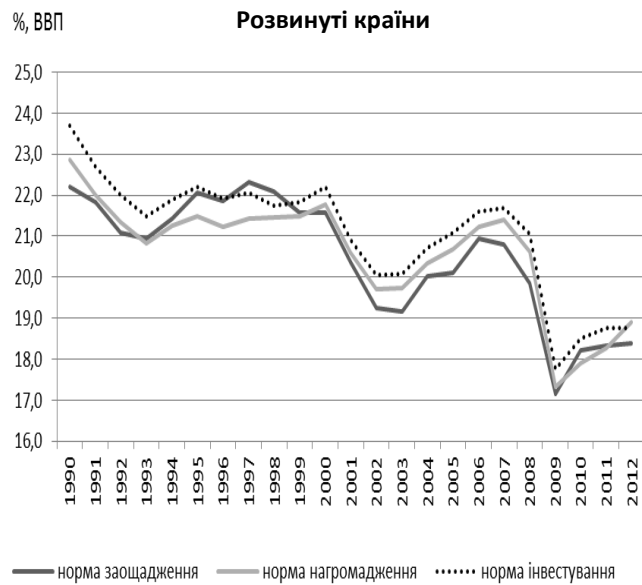
Важливим чинником розвитку інвестиційного процесу в Україні може стати розширення допуску на внутрішній ринок закордонних ТНК, заохочення ПІІ з використанням селективного підходу щодо їх видів, форм, обсягів та спрямованості в перспективні інвестиційні проекти, в модернізацію промисловості, прискорення науково-технічного прогресу та розвиток 5-го і 6-го ТУ.

В Україні здійснюється “валовий підхід” стосовно іноземних інвестицій. Це означає залучення іноземних ресурсів не за якісними, а за кількісними показниками – за принципом “чим більше, тим краще”. Разом з тим потрібно враховувати, що вплив ПІІ на конкуренцію й конкурентоспроможність суб’єктів господарювання приймаючих країн є неоднозначним. Існують реальні підстави для занепокоєння з приводу їх впливу на конкуренцію, витіснення вітчизняних фірм із місцевих ринків, монополізації деяких сегментів економіки.

Прямі та непрямі вигоди, пов’язані з припливом ПІІ, можуть вести до зростання конкурентоспроможності на вітчизняних і зовнішніх ринках. Однак потенційні вигоди стануть реальними лише за наявності необхідних умов у приймаючій країні. Важливо використовувати досвід регулювання іноземного інвестування країн світу щодо створення належних умов і механізмів ефективного залучення іноземного капіталу та отримання максимальних вигід від нього.

Важливим напрямком інвестиційної стратегії України має стати підвищення норми нагромадження. Україна – країна наздоганяючого розвитку, тому їй потрібні високі темпи економічного зростання. Динаміка розвитку в країнах наздоганяючого розвитку свідчить про наявність тісної кореляції між нормою валового нагромадження й динамікою ВВП [10]. Для країн, що розвиваються, норма нагромадження в останні роки становила 29–30 % (рис. 1). Висока норма валового нагромадження (більше 30 %) і високі темпи економічного зростання дозволили спочатку Японії, а потім ще чотирьом азіатським “тиграм”: Південній Кореї, Сингапуру, Тайваню та Гонконгу – вийти на високий рівень економічного розвитку. Висока норма валового нагромадження в Китаї та Індії дозволила забезпечити істотну динаміку зростання ВВП в останні роки.

Середня норма валового нагромадження в Україні за останнє десятиліття становила 22 % (рис. 2). Цього недостатньо для фінансування активної модернізації. На нашу думку, норма валового нагромадження в Україні повинна бути на рівні близько 25 % у найближчі роки і близько 30 % у перспективі, коли будуть вичерпані запаси недовикористаних зараз виробничих потужностей і потенціал відновного зростання, а завдання модернізації основного капіталу стане ще гострішим.

Розраховано за [11].

Рис. 1. Норма заощадження, нагромадження та інвестування (% , ВВП)

Розраховано за [12].

Рис. 2. Динаміка валових заощаджень і нагромаджень в Україні

На нашу думку, резервом збільшення нагромадження може стати скорочення вивозу вітчизняних капіталів за кордон. Зараз складаються передумови для повернення величезних інвестиційних ресурсів, нагромаджених українським підприємництвом за кордоном за останні 15–20 років. Важливим моментом повернення вивезених за кордон капіталів може стати економічна амністія для повернення капіталів, що були раніше вивезені за межі України, та подальше запобігання вивезенню капіталів за кордон.

Економічна амністія капіталу – це сукупність адміністративних, економічних та соціально-психологічних заходів детінізації економіки, що спрямовані на повну або часткову легалізацію фінансових ресурсів тіньової економіки та реалізацію на цій основі інструментів повернення експортованого за кордон капіталу. Основними причинами, що спонукають до проведення економічної амністії, є наявність великого тіньового сектора в економіці країни та потреба в додаткових інвестиціях для зміцнення й розвитку національної економіки.

Світова економічна практика має багатий досвід проведення подібних заходів. Наприклад, унаслідок податкової амністії, яка була проведена в Італії в 2002 р., до країни повернулося близько 55 млрд дол. США та близько 1 млрд надійшло до бюджету у вигляді податків [13]. Під час останньої податкової амністії в 2009–2010 рр. італійці задекларували ще 95 млрд євро [14]. Найбільш досконалим вважається бельгійський закон про амністію капіталу 2004 р., який передбачає право громадян Бельгії легалізувати кошти, отримані приватними особами від інвестицій за межами країни [15].

Великим, дотепер не реалізованим ресурсом є інвестиційний потенціал домогосподарств, що включає заощадження, видатки на придбання цінних паперів і купівлю іноземної валюти. Нині населення, як відзначає В. Геєць, акумулювало близько 60 млрд дол., а в тіньовому обігу перебуває ще близько 80 млрд дол. [16]. Однак немає ефективної системи трансформації цих ресурсів у заощадження, що потребує розвитку відповідних фінансових інститутів.

Резервом підвищення нагромадження може виступати збільшення державного інвестування за рахунок уведення прогресивного оподаткування доходів і майна громадян, більше активної приватизації та акціонування державних компаній. З погляду модернізації й стимулювання економічного зростання, державні інвестиції в інфраструктуру (транспортну, енергетичну, наукову, комунікаційну, інформаційну, соціальну тощо) – дуже дійовий стимул. Адже інфраструктура через постійне недоінвестування виступає чинником, що обмежує

ефективність економічного процесу. Крім того, державні капіталовкладення, на думку дослідників, мають не витіснити приватні, а заохочувати зростання загального обсягу інвестицій [17]. Отут важливо лише забезпечити максимально ефективне використання обмежених бюджетних інвестиційних ресурсів.

Новітня історія України характеризується стратегічним розвитком інститутів ринкової економіки. Більшість інституціональних програм та реформ, які стосуються інвестиційного сектора України, фактично залишилися нереалізованими. Характерним наслідком цього стали: незавершеність інституціональних реформ, слабка захищеність прав власності, низький рівень культури виконання контрактних зобов'язань, високі адміністративні обмеження, неефективність і корумпованість сформованої системи державного управління. Цей спадок істотним чином впливає на стан інвестиційного клімату і підприємницького середовища, які можуть бути покращені на основі подальшого поглиблення інституціональних реформ.

Висновки. Урахування глобально-інвестиційного фактора в процесі розробки інвестиційної стратегії дозволило б Україні здійснити комплекс цілеспрямованих заходів щодо розвитку інвестиційного процесу. Найважливішими принципами національної інвестиційної стратегії слід вважати: пріоритет якісних параметрів інвестицій, головною метою використання яких повинно стати забезпечення перелому ситуації, що відтворює низьку конкурентоспроможність і сировинну орієнтацію економіки, проведення вибіркової модернізації найбільш перспективних підприємств, переведення економіки на інноваційний шлях розвитку.

На наш погляд, в основу національної інвестиційної стратегії України повинен бути покладений концептуальний підхід нових моделей ендогенного інноваційного зростання. В умовах впливу глобальних детермінант на розвиток національного господарства моделі ендогенного економічного зростання, які виходять із принципу опори на власні інвестиційні ресурси при провідній ролі інновацій, доповнюються принципом активної взаємодії національних господарських систем із зовнішнім середовищем. Вплив зовнішніх факторів може бути ефективним лише в синтезі з розвинутою господарською системою, яка здатна забезпечити стійке економічне зростання за допомогою активізації інноваційно-інвестиційних процесів.

Література

1. Навроцкая Н. Динамика и особенности инвестиционного сотрудничества России и Украины в контексте интеграции / Н. Навроцкая, Н. Сопилко // Вестник Российского университета дружбы народов (Серия "Экономика"). – 2013. – № 1. – С. 39–50.
2. Навроцкая Н. Российско-украинское производственное сотрудничество в свете глобальной конкуренции / Н. Навроцкая // Экономика и предпринимательство. – 2013. – № 6 (35). – С. 34–39.
3. Кваснюк Ю. М. Научно-технический и производственный потенциал национальной экономики / Ю. М. Кваснюк // Экономическая теория. – 2008. – № 1. – С. 85–99.
4. Федулова Л. И. Технологическая структура экономики Украины / Л. И. Федулова // Экономист. – 2008. – № 5. – С. 28–38.
5. Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць : Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2013. – № 32. – Ст. 410.
6. Навроцкая Н. Трансформация инвестиционно-производственного пространства как условие экономической интеграции / Н. Навроцкая, Н. Сопилко // Вопросы региональной экономики. – 2013. – № 2 (15). – С. 63–69.

-
7. Навроцкая Н. Производственная интеграция России и Украины в условиях глобальной конкуренции / Н. Навроцкая, Н. Сопилко // Актуальные проблемы экономики и права. – 2013. – № 3 (27). – С. 145–152.
  8. Bosworth B. Sources of Growth in the Indian Economy / B. Bosworth, S. M. Collins, A. Virmani // NBER Working Paper. – 2007. – № 12901. – February. – P. 21.
  9. Hausmann R. What You Export Matters / R. Hausmann, J. Hwang, D. Rodrik // Journal of Economic Growth. – 2007. – Vol. 12. – No 1. – March. – P. 25.
  10. Навроцька Н. Провідні тенденції глобалізації заощаджень та інвестицій в світовій економіці / Н. Навроцька // Проблеми економіки. – 2013. – № 2. – С. 12–20.
  11. UNCTADstat [Електронний ресурс] // UNCTAD : [сайт] – Режим доступу : http://unctadstat.unctad.org/ReportFolders/reportFolders.aspx?sCS_referer=&sCS_ChosenLang=en (26.05.2013). – Назва з екрана.
  12. Статистичний щорічник України (за 2002–2012 рр. відповідно) [Електронний ресурс] : статистичний збірник. – К. : Державний комітет статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Назва з екрана.
  13. Хохлова И. Грядет налоговая амнистия [Электронный ресурс] / И. Хохлова // Еже-недельник “2000”. – 2003. – № 11 (163). – Режим доступу до журналу: <http://www.2000.net.ua>.
  14. Італійці задекларували 95 млрд євро в процесі податкової амністії [Електронний ресурс] // FINANCE.UA. [сайт] – Режим доступу : <http://news.finance.ua/ua/~1/0/all/2010/01/01/182873>. – Назва з екрана.
  15. Барановський О. Проблеми власності та легалізації капіталів і доходів в Україні / О. Барановський // Національна безпека і оборона. – 2004. – № 2. – С. 2–13.
  16. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / авт.-упоряд. : Г. О. Андрошук, І. Б. Жилиєв, Б. Г. Чижевський, М. М. Шевченко. – К. : Парламентське вид-во, 2009. – 632 с.
  17. Стратегия модернизации российской экономики / отв. ред. и рук. проекта В. М. Полтерович. – СПб.: Алетейя, 2010. – 424 с.

